

Kredátusová, J., 2020. *Súdny preklad v praxi: dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt)*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta. 148 s.

На зламі тисячоліть, після утворення двох незалежних держав, відкриття кордонів між Україною і Словацькою Республікою інтенсифікувалися відносини не лише між нашими країнами, а й між пересічними громадянами. Тісне спілкування посилює потреби в перекладі різного типу текстів.

Рецензований підручник є унікальним доробком. Його винятковість зумовлена тим, що, по-перше, ні в словацькій, ні в українській навчально-методичній практиці немає подібних видань; по-друге, запропонований підручник написаний словацькомовною авторкою, яка тривалий час викладає українську мову в словацькомовному середовищі, зокрема курс для магістерського рівня освіти “Prekladateľstvo a tlmočnistvo: ukrajinský jazyk a kultúra” (“Перекладознавство: українська мова і культура”), та має багатолітній практичний досвід судового перекладача. Це дало їй змогу на високому рівні засвоїти терміносистему цих двох слов'янських мов, підібрати якісні тексти.

Вихід у світ праці “**Súdny preklad v praxi: dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt)**”, безперечно, є визначною подією. Допоміжних та практичних матеріалів для вивчення словацької мови українцями або української – словаками не так уже й багато, тому, на нашу думку, це видання буде корисним для майбутніх професійних перекладачів. Досі в Україні видано лише одну працю подібного типу, а саме навчальний посібник “Сучасна словацька юридична термінологія” Лесі Буднікової (Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2007), а у Словаччині – підручник “Súdny preklad a tlmočenie” авторства Т. Греговчик і М. Базлік (Братислава: Walters Kluwer, s.r.o., 2014). Однак згадані видання призначені для інших цільових груп. Посібник Ярмили Кредатусової орієнтований на змішані групи студентів, в яких навчаються як носії словацької мови як рідної, так і носії української мови як рідної.

Підручник “Súdny preklad v praxi: dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt)” поєднує в собі не лише теоретичний виклад матеріалу, а й практичні завдання. Він суттєво відрізняється від попередніх методичних видань з теорії і практики перекладу цих двох слов'янських мов. Насамперед, заслуговує на увагу схема подання навчального матеріалу – після короткого теоретичного викладу значення юридичного терміна, особливостей певного документа підручник містить численні вправи, які виробляють у студентів навички роботи з текстом, сприяють природному переходу перекладача з однієї мови на іншу. Авторка вдало і професійно підбрала сучасний матеріал, який є типовими юридичними документами для обох країн, чітко й логічно сформувала методичний апарат.

Варто відзначити і той позитивний факт, що велику увагу Я. Кредатусова приділяє аббревіатурам і скороченням, яких завжди є багато в юридичних текстах. У посібнику вони часто повторюються, наводиться матеріал, де аббревіатури і скорочення перекладаються словацькою/українською мовою, містяться завдання на їх використання в юридичних текстах, що сприяє швидкому їх запам'ятовуванню.

Структурно підручник складається з восьми тематичних блоків, в яких представлені основні типи судових документів (позов, позовна заява, судова заява, скарга, апеляція,

оскарження, вирок тощо). Вибір тем, зумовлений навчальною програмою та їх актуальністю для підготовки фахівців із судового перекладу у вищих навчальних закладах, дає змогу формувати у студентів потрібний рівень мовної компетенції. Тексти відзначаються актуальністю, написані сучасними словацькою й українською мовами, містять багатий термінологічний матеріал. Під час роботи з підручником студенти відпрацьовують навички як письмового, так і усного перекладу. Суттєвою позитивною рисою рецензованого підручника є те, що увесь матеріал подано у зіставленні словацької й української мов.

Ще однією беззаперечною перевагою аналізованого видання є українсько-словацький словник юридичних термінів, які стосуються кримінального права. Слова, словосполучення й аббревіатури розташовані в алфавітному порядку. Дуже важливим і до речним є те, що усі вони акцентовані.

Здійснений короткий огляд дає підстави стверджувати, що підручник “*Súdny preklad v praxi: dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt)*” стане настільною книгою на заняттях з теорії і практики перекладу для словакістів та українців, оскільки містить сучасний, актуальний текстовий матеріал, комплекс завдань і вправ для формування навичок професійного перекладача.

На завершення хочу побажати Ярмілі Кредатусовій не зупинятися на досягнутому й укладати такі ж професійні посібники з інших галузей права.

Зоряна ГЛЕЦЬКА